

Ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen välinen tulossopimus vuosille 2020 – 2023

Tarkistus vuodelle 2023

Sisältö

1. Toiminta-ajatus ja perustehtävien kuvaus.....	2
2. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	3
2.1 Vaikuttavuustavoitteet.....	3
2.2 Tietoon ja vuorovaikutukseen perustuvan politiikan tukeminen.....	5
2.3 Yhteistyö tutkimuslaitosten, korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa.....	5
2.4 Kansainvälinen yhteistyö.....	5
3. Toiminnallinen tuloksellisuus.....	6
3.1 Toiminnallinen tehokkuus.....	6
3.2 Tuotokset ja laadunhallinta.....	6
4. Voimavarojen hallinta.....	8
4.1 Rahoitus.....	8
4.2 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	9
4.3 Toimitilat.....	10
4.4 Tietovarannot ja tutkimusinfrastruktuuri.....	10
5. Seuranta ja raportointi.....	11
5.1 Tavoitteiden tarkistaminen ja muutosten käsittely.....	11
5.2 Tulossopimuksen toteutuman raportointi.....	11
6. Voimassaolo ja allekirjoitukset.....	11

1. Toiminta-ajatus ja perustehtävien kuvaus

Suomen ympäristökeskus (SYKE) on ympäristöalan tutkimus- ja kehittämiskeskus, joka tuottaa kestävyysmurrosta tukevaa tietoa ja palveluja yhteiskunnan eri toimijoille. SYKE mahdollistaa vihreää siirtymää ja kestävyysmurrosta tuottamalla monipuolisesti, ratkaisukeskeisesti ja vuorovaikutteisesti tietoa ja välittämällä sitä käyttöön sekä arvioimalla politiikan ja suunnitelmien vaihtoehtoja ja vaikuttavuutta. SYKE huolehtii myös useista EU-lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusten edellyttämistä raportoinneista sekä hoitaa eräitä ympäristövalvonnan ja muita viranomaistehtäviä. SYKE:lle osoitettiin EU:n uudistuneen markkinavalvonta-asetuksen myötä myös polttoaineiden ja EU-ympäristömerkittyjen tuotteiden markkinavalvontatehtävät (2022). Vuoden 2023 alusta SYKELLE siirretään ympäristöministeriöstä valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia koskevat viranomaistehtävät.

SYKE toimii ympäristöministeriön ohjauksessa, mutta hoitaa myös maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvia vesivarojen käytön ja hoidon tehtäviä. SYKEN toiminta liittyy erityisesti seuraaviin hallitusohjelman (HO 2019) kohtiin *hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi, kokoaan suurempi Suomi* ja *elinvoimainen Suomi*.

SYKEN toiminta tukee pitkäjänteisesti useita kestävän kehityksen tavoitteita. SYKE julkaisi ensimmäisen vastuullisuusraporttinsa¹ keväällä 2022 koskien vuotta 2021. Siinä raportoitiin SYKEN vastuullisuudesta suhteessa viiteen kestävän kehityksen tavoitteeseen: SDG6 (puhdas vesi ja sanitaatio), SDG 12 (vastuullista kuluttamista), SDG 13 (ilmastotekoja), SDG 14 (vedenalainen elämä) ja SDG 15 (maanpäällinen elämä). Vastuullisuusraportti 2022 tulee jatkamaan samojen tavoitteiden raportointia.

SYKEN vuonna 2021 päivittämän strategian visiona on kestävyysmurros - SYKE vaikuttaa tutkimuksella, tiedolla ja palveluilla kestävän yhteiskunnan rakentamiseen. SYKE keskittyy toiminnassaan:

- ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen, erityisesti näihin liittyviin ohjausjärjestelmiin ja -keinoihin sekä toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointiin ja seurantaan
- vesistöjen, pohjavesien ja Itämeren hyvän tilan, suojelun, hoidon ja kestävän käytön edistämiseen sekä Itämereen ja vesiin kohdistuvien paineiden vaikutuksiin ja tilan seurantaan sekä Itämereen ja vesistöihin liittyvien ohjausjärjestelmien ja -keinojen kehittämiseen
- kiertotalouden ja biotalouden kestävyden arviointiin ja edistämiseen sekä materiaalien ja energian käytön tehokkuuden lisäämiseen
- luonnonvarojen käytön kestävyden ja vaikutusten arvioinnin kehittämiseen sekä uudentyyppisten riskien tunnistamiseen ja ratkaisujen löytämiseen
- luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen ja turvaamiseen, luonnon kestävän käytön ja ekosysteemien toimintaan perustuvien palveluiden ylläpidon edistämiseen ja ratkaisuihin sekä hyvinvoinnin edistämiseen luontopohjaisilla ratkaisuilla
- kestävän alueidenkäytön, rakennetun ympäristön ja liikennejärjestelmiä koskevan tiedon tuottamiseen ja jakamiseen, asiakaslisäarvoa tuottavan rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kehittämiseen ja muiden rakennetun ympäristön tietojärjestelmien ylläpitoon ja kehittämiseen sekä käyttötarpeiden yhteensovittamista tukevien ohjauskeinojen arviointiin ja kehittämiseen
- edellä olevilla painopistealueilla SYKE edistää niihin vaikuttavien järjestelmien kestävyysmurrosta systeemisten analyysien ja yhteiskehittämisen avulla.

SYKE ottaa tutkimus- ja kehittämistoiminnassaan huomioon myös merkitykseltään kasvavat ympäristökysymykset, kuten

- kestävyysmurroksen vauhdittaminen ja yhteiskunnallisen resilienssin vahvistaminen
- luontokadon yhteiskunnallisen merkityksen ja käytettävän tiedon tarpeen kasvu

¹ SYKEN vastuullisuusraportti 2021:

<https://storymaps.arcgis.com/collections/144857c6d01742c5ad3c9f77a5d6bca1>

- vihreän siirtymän oikeudenmukaisuusvaikutukset

2. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

2.1 Vaikuttavuustavoitteet

Suomen ympäristökeskus vaikuttaa yhteiskunnan kehityksen kestävyteen tuottamalla ja välittämällä uutta tietoa ja uusia ratkaisumalleja. Tiedon keskeisiä käyttäjiä ovat valtioneuvosto, aluehallinto, kunnat, maakuntien liitot, liike-elämä, tiedotusvälineet, kansalaisjärjestöt sekä yksityiset kansalaiset.

Vaikuttavuustavoite*	Indikaattori**	Tavoite 2023
<p>1. Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen</p> <p>Luontokatoa torjutaan tehokkaammin hyödyntämällä SYKEN seuranta-, tutkimus- ja asiantuntijätietoa ja vaikuttavuuden arviointia kaavoituksessa, maankäytössä ja luonnonsuojelussa.</p> <p>Kuntakohtaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen nopeutuu SYKEN yhteistyöverkostojen sekä SYKEN esimerkiksi kuntien päästötietopalvelussa tuottamien aineistojen ja ennusteiden avulla.</p> <p>Vesien ja merien hyvän tilan saavuttaminen vauhdittuu ja vesiluonnon monimuotoisuus lisääntyy SYKEN tuottaman seuranta-, tutkimus- ja asiantuntijätiedon ja vaikuttavuuden arviointien avulla.</p>	<p>SYKEN vaikuttavuuden arviointi uuden biodiversiteettistrategian sekä Helmi-ohjelman valmistelussa, toimeenpanossa ja vaikuttavuudessa. (asiantuntijapaneelin arvio tai kysely)</p> <p>HINKU-kuntien kasvihuonekaasupäästöjen muutos vuodesta 2019</p> <p>SYKEN vaikuttavuuden arviointi keskeisten sisävesien ja Itämeren tilan parantamiseen tähtäävien ohjelmien¹⁾ valmistelussa, toimeenpanossa ja vaikuttavuudessa. (asiantuntijapaneelin arvio tai kysely)</p>	<p>SYKE on onnistunut kokonaisuutena hyvin²⁾. (arviointiasteikko: erittäin hyvin/hyvin/kohtalaisesti/heikosti/ ei lainkaan)</p> <p>-20%</p> <p>SYKE on onnistunut kokonaisuutena hyvin²⁾. (arviointiasteikko: erittäin hyvin/hyvin/kohtalaisesti/heikosti/ ei lainkaan)</p>
<p>2. Vihreä siirtymä on kasvun perusta</p> <p>Luonnonvarojen kestävää käyttöä ohjaavat sopimukset ja käytännöt lisääntyvät nojautuen SYKEN tuottamiin aineistoihin, ennusteisiin ja vaikutusten arviointeihin.</p>	<p>Vapaaehtoisen vähähiilisen kiertotaloussopimuksen osapuolten määrä</p> <p>Vapaaehtoisten vesivastuusitoumusten määrä</p>	<p>50 (sisältäen sekä toimialakohtaiset yrityskohtaiset sopimukset sekä kunta- ja aluekohtaiset sopimukset)</p> <p>10 (sisältäen vain yritysten tekemät sitoumukset)</p>
<p>3. Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa</p> <p>SYKEN tuottamien yhdyskuntarakenteen analyysien ja aineistojen käyttö alueiden käytön suunnittelussa lisääntyy.</p>	<p>Arvio SYKEN tuottaman tiedon käyttökohteista ja käytön määrästä. (vuosittain / joka toinen vuosi tehtävä kysely (otos kunnista ja maakuntien liitoista)</p>	<p>Tietoa käytetään aiempaa enemmän ja monipuolisemmin.</p>

<p>Kestävyyden huomioonottamista koskevan SYKEN tuottaman tiedon ja työkalujen käyttö alueiden käytön suunnittelussa lisääntyy.</p> <p>Terveyden ja hyvinvoinnin yhteyttä ympäristön tilaan sekä erilaisia ympäristöriskejä koskevaa SYKEN tuottamaa tutkimustietoa ja arviointeja käytetään maankäyttöä koskevassa aiempaa enemmän päätöksenteossa.</p>	<p>Asiakas- ja käyttäjälukumäärät keskeisissä palveluissa³</p> <p>Suurimpien kaupunkiseutujen maankäyttöratkaisuiden arviointi (erillisselvitys)</p>	<p>+10% verrattuna vuoden 2019 tilanteeseen</p> <p>Tieto on otettu huomioon päätöksenteossa hyvin. (arviointiasteikko: erittäin hyvin/hyvin/kohtalaisesti/heikosti/ ei lainkaan)</p>
<p>4. Yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään</p> <p>Valtion virastojen hankintojen hiilijäljen pienentäminen vauhdittuu SYKEN tuottamien aineistojen ja työkalujen avulla.</p> <p>SYKEN vastuulla olevat kestävyttä edistävät kokeilu ympäristöt laajenevat.</p> <p>SYKEN vastuulla olevien tietopalveluiden käytettävyyden ja saavutettavuus paranevat.</p> <p>SYKEN vastuulla olevien sähköisten palveluiden käyttömäärät kasvavat.</p> <p>Eri tahojen kokoaman ympäristöä koskevan tiedon yhteiskäyttö lisääntyy.</p>	<p>Valtion virastojen hankintojen hiilijäljen muutos (Hansel Hankintapulssi-palvelun perusteella)</p> <p>HINKU-, Luontokunta- ja LIFE IP-hankkeiden piirissä olevien asukkaiden määrän muutos vuodesta 2019</p> <p>Käytettävyyssaste ja saavutettavuusvaatimusten täyttymisen aste SYKEN vastuulla olevissa palveluissa</p> <p>Rajapintapalveluiden ja verkkopalveluiden käyttömäärien muutos vuodesta 2019</p> <p>Osallistuminen datan yhteiskäytön kasvattamiseen; organisaatioiden määrä, joiden kanssa on luotu pysyviä datan yhteiskäyttöön tähtääviä ratkaisuja</p>	<p>-10% verrattuna vuoden 2019 tilanteeseen</p> <p>+20 %</p> <p>Käytettävyyden: > 99% Saavutettavuus: > 50%</p> <p>Rajapintapalvelut: + 20% Verkkopalvelut: + 25%</p> <p>Tarkennetaan (suuruusluokka nyt: 5-10)</p>

* Tässä sopimuksessa SYKEN vuotta 2023 koskevat vaikuttavuustavoitteet on sijoitettu ympäristöministeriön uuden, syyskuussa 2022 julkaistun strategian vaikuttavuustavoitteiden alle. Strategian painopistealueet eivät näy tässä sopimuksessa, mutta niillä tulee olemaan merkittävä vaikutus uuden tulossopimuskauden valmistelussa.

**Indikaattori kuvaa vaikuttavuustavoitteeseen liittyvää yhteiskunnallista tilaa tai sen muutosta koko tulossopimuskaudella 2020-2023. Suomen ympäristökeskuksen toiminta vaikuttaa useimpien indikaattoreiden muutoksiin vain välillisesti.

¹Keskeisiä ohjelmia: Veden vuoro-ohjelma, vesien ja merenhoidon toimenpideohjelmat, Itämeren suojelun toimenpideohjelma (Baltic Sea Action Plan)

² Kokonaisarviossa tarkastellaan SYKEN onnistumista indikaattorin näkökulmasta kokonaisuutena. Arvioinnissa tarkastellaan erikseen SYKEN tuottaman tiedon saatavuutta, oikea-aikaisuutta ja relevanssia käyttötarkoituksen kannalta.

³ Keskeisiä SYKEN tuottamia palveluja ovat Liiteri, KEKO ja vuonna 2023 valmistuva Hiilikartta.

Vaikuttavuustavoitteet perustuvat hallitusohjelman linjauksiin, ohjaavien ministeriöiden pitkän aikajänteen tavoitteisiin sekä Suomen ympäristökeskuksen strategiaan tavoitteisiin.

Suomen ympäristökeskus arvioi toimintansa vaikuttavuutta tulossopimuskauden aikana ja toteuttaa sopimuskauden lopulla erillisen vaikuttavuusarvioinnin. Arviointia varten tarvittavaa aineistoa kootaan koko tulossopimuskauden ajan.

Vaikuttavuustavoitteiden toimeenpanossa otetaan huomioon seuraavissa kohdissa (2.2.-2.4) kuvatut linjaukset.

2.2 Tietoon ja vuorovaikutukseen perustuvan politiikan tukeminen

Hallitusohjelmassa korostetaan tiedon ja vuorovaikutuksen merkitystä poliittisessa päätöksenteossa. Todennetun tiedon välittäminen tehokkaasti kaikkien toimijoiden ja tarvitsijoiden käyttöön edellyttää organisaatorajat ylittävää yhteistyötä.

SYKE osallistuu aloitteellisesti tiedon ja vuorovaikutuksen hyödyntämistä vahvistavien prosessien ja toimintatapojen uudistamiseen ja kokeilemiseen julkisen hallinnon eri tason viranomaisten sekä tietoa tuottavien ja sitä jakavien tahojen kanssa. SYKE tukee toiminnallaan erityisesti tulosohjaavia ministeriöitä ja aluehallintoa ajantasaisen asiantuntijatiedon tuottamisen sekä lainsäädännön vaikutusten arvioinnin avulla.

2.3 Yhteistyö tutkimuslaitosten, korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa

Hallitusohjelmassa todetaan, että korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja yritysten muodostamille osaamiskeskittymille tullaan luomaan edellytyksiä. Tavoite liittyy pyrkimykseen vahvistaa suomalaista tutkimus-, kehitys- ja innovaatiojärjestelmää.

SYKE tiivistää edelleen yhteistyötään korkeakoulujen, muiden tutkimuslaitosten ja yritysten kanssa TULANET-yhteenliittymää sekä muita kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja ja yhteistyösopimuksia hyödyntäen. Yhteistyöllä tavoitellaan alueellisten, fokuoitujen osaamiskeskittymien vahvistamista strategisesti tärkeillä tutkimusaloilla, infrastruktuurien yhteiskäyttöä, kansainvälisen kilpailukykyyn kasvua sekä tutkimustulosten ja osaamisen entistä suurempaa vaikuttavuutta julkisessa hallinnossa ja yritystoiminnassa.

2.4 Kansainvälinen yhteistyö

Hallitusohjelmassa painotetaan kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän merkitystä globaalien ongelmien ratkaisussa. Hallitusohjelmassa nostetaan esiin myös kehityspolitiikan ja Agenda 2030- tavoitteiden merkitys.

SYKE osallistuu aloitteellisesti kansainväliseen yhteistyöhön sekä omien verkostojensa kautta että tukien valtioneuvoston, erityisesti tulosohjaavien ministeriöiden toimintaa esimerkiksi kansainvälisissä yhteistyöryhmissä ja sopimusneuvotteluissa. SYKE vahvistaa myös viestintää kansainväliseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioyhteistyöhön liittyvissä asioissa ympäristöhallinnon sisällä yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.

3. Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1 Toiminnallinen tehokkuus

3.1.1 Toiminnallinen tehokkuus Toiminnallisen tehokkuuden mittarit	Mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023
	Ammattiyhteisöille suunnatut artikkelit ja blogit/ htv	0,32	0,42	0,47	0,44	0,30
	Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit / T&K-htv	0,85	0,88	0,85	0,85	1,0
	Julkaisut / htv	1,11	1,160	1,05	1,05	1,1
	Julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus (%)*	83	94	62	90	100
	Liiketaloudellisen toiminnan kustannusvastaavuus (%)	116	100	95	105	105

*Osa julkisoikeudellisista suoritteista on SYKEN maksuasetuksen mukaisesti alikatteista.

3.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Tuotosten ja laadunhallinnan mittarit	Mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023
	Ammattiyhteisöille suunnatut artikkelit (kpl)	178	253	224	200	200
	Asiantuntijablogien määrä (kpl/a)	67	91	83	80	90
	Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit (kpl)	251	269	279	280	330
	Verkkosivuvierailujen määrä (www.ymparisto.fi , 1000 kpl/a)	3300	3000	3400	3400	3500
	Policy Brief-julkaisuiden määrä (kpl/a)	8	19	24	20	20
	Paikkatietoaineistojen rajapintojen käyttömäärä (milj. kpl/a) ¹	141	110	185	185	185

	Tyytyväisyys SYKEN palvelukykyyn kokonaisuutena (YM, MMM, ELYt)	3,2/5		3,3/5		3,3
	Tyytyväisyys SYKEN asiantuntijatukseen (YM, MMM, ELYt)	3,3/5		3,4/5		3,3
	Julkaisuiden tieteellinen vaikuttavuus (TOP 10-viittausindeksi ²)	1,31 ³⁾	1,34 ³⁾	1,34	1,40	1,40
	Tieteellisten julkaisuiden laatu (JUFO 2- ja JUFO 3 – tasoille luokiteltujen artikkeleiden osuus (%)) ³⁾	37	40	44	49	50
	Tunnettuus, media-indeksi (julkishallinnon mediabarometri: kiinnostavuus x aktiivisuus (0-100)) ⁴⁾	61		51		50

¹⁾ Inspire- rajapintapalveluiden kautta ladattujen aineistojen määrä.

²⁾ TOP 10 -indeksi on yleisesti käytetty tutkimuksen laadun arviointitapa. Indeksien arvon ollessa yhtä suurempi organisaation julkaisuista suurempi osa kuuluu eniten viitatuun kymmenyksen joukkoon kuin maailmassa keskimäärin. Indeksit lasketaan tietyn ajan kuluessa julkaistun aineiston perusteella jälkikäteen. Lähde: Web of science.

³⁾ Julkaisufoorumi (lyh. JUFO) on suomalainen tieteellisten julkaisukanavien luokitusjärjestelmä, jonka toteutuksesta vastaa Tieteellisten seurain valtuuskunta. JUFO-tasoille 2 tai 3 luokitellut julkaisut ovat tieteelliseltä tasoltaan korkeaa tai erinomaista tasoa.

⁴⁾ Julkishallinnon mediabarometrin tulosten perusteella laskettu arvo; paras mahdollinen arvo on 100.

SYKE seuraa toimintaansa liittyviä muita suoritteita, kuten lausuntojen ja eduskuntakuulemisten sekä ulkoisiin työryhmiin osallistumisten määriä. Näiden suoritteiden määrät vaihtelevat riippuen mm. lainsäädännön valmistelun etenemisestä tai hallinnon kehittämisen painotuksista. SYKE raportoi keskeiset tunnusluvut toimintakertomuksissaan vuodesta 2020 alkaen.

4. Voimavarojen hallinta

4.1 Rahoitus

Suomen ympäristökeskuksen rahoitus koostuu valtion budjetin kautta kohdennettavasta toimintamenorahoituksesta, tutkimus- ja kehityshankkeiden hankerahoituksesta sekä palveluista perittävistä maksuista. Voimassa olevan kehityksen, vuoden 2023 tulo- ja menoarvioesityksen sekä ulkopuolista rahoitusta koskevien arvioiden mukaan SYKE:n kokonaisrahoitus kehittyy seuraavasti:

	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Ennuste 2022	TAE ¹⁾ 2023	Kehys ⁴⁾ 2024
Suora budjettirahoitus, milj. €	20,2	25,4	27,5	25,3	26,0	27,7
	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024
Ulkopuolinen rahoitus, milj. €	35,8	32,3	36,3	43,1	46,0	46,0
Ympäristöministeriö	6,3	8,6	12,4	14,8	16,0	16,0
Muu julkisen sektorin rahoitus	12,6	12,2	13,7	13,3	14,3	14,3
EU-hankerahoitus	8,1	5,9	4,9	6,8	7,4	8,5
Muu budjetin ulkopuolinen rahoitus ²⁾	3,8	1,9	1,5	4,3	4,3	3,2
Maksullisen toiminnan tulot ³⁾	5,0	3,9	3,9	3,9	4,0	4,0
Yhteensä	56,0	57,7	63,8	68,4	72,0	73,7

¹⁾ Hallituksen esitys vuoden 2023 tulo- ja menoarvioksi.

²⁾ Sisältää muun, pääosin julkisen yhteisrahoitteisen rahoituksen sekä yhteistoiminnan kustannusten korvaukset.

³⁾ Sisältää maksuasetuksen mukaisesti hinnoitellut tulot.

⁴⁾ Voimassa olevan kehityksen lisäksi huomioitu SYKE:n ehdottamat kehylisäykset.

SYKE:n toimintamenoista kohdennetaan maa- ja metsätalousministeriön tulosohjauksen piirissä oleviin tehtäviin vuonna 2023 noin 1 500 000 euroa. SYKE:n toimintamenorahoitusta arvioidaan käytettävän näihin tehtäviin noin 20 henkilötyövuoden työpanoksen verran. Lisäksi MMM:n erillisrahoitus kattaa noin 16 henkilötyövuoden kustannukset. Muutokset tarkennetaan yhteisen suunnittelun kautta.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan ulkopuolisen rahoituksen kehittyminen vaikuttaa merkittävästi SYKE:n toiminnan laajuuteen ja sisältöön. Ulkoinen T&K-rahoituksen määrä on kasvanut voimakkaasti 2020–2023. SYKE on onnistunut erinomaisesti horisonttiohjelmarahoituksen hakemisessa vuosina 2021–2022. SYKE pyrkii edelleen laajentamaan toimintansa rahoituspohjaa, mikä vähentää riippuvuutta yksittäisten rahoittajien ratkaisusta.

4.2 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

SYKEN henkilöstön määrän ennakoidaan vaihtelevan ulkoisen rahoituksen määrän muutosten mukaisesti. Aiemmilta vuosilta siirtyneen toimintameno-rahoituksen käyttö on lisännyt henkilötyön määrää vuosina 2020-2021. Henkilötyön määrän nousee vuoden 2021 tasolta, koska ulkoisen T&K- rahoituksen kasvun kattaa toimintameno-rahoituksen vähenemisen vuosina 2021-2023.

SYKEN tavoitteena on säilyttää asemansa haluttuna työpaikkana sekä ammattilaisten että opiskelijoiden parissa. Huomiota kiinnitetään muutosten hallintaan, johtamisen ja esihenkilötoiminnan kehittämiseen sekä osaamisen kehittämiseen ja työhyvinvointiin. Erityisesti panostetaan tutkijoiden ja asiantuntijoiden kansainvälisen liikkuvuuden tukemiseen, liikkuvuuteen valtionhallinnon sisällä sekä työn ohessa tapahtuvaan kouluttautumiseen.

Henkisten voimavarojen hallinnan mittarit	Mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023
Henkilöstörakenne	Henkilötyön määrä (htv)	564	599	648	660	670
	Toimintameno-rahoitteinen htv-osuus (%)	36	44	43	38	38
	T&K- toiminnan toimintameno-rahoitteinen htv-osuus (%)	37	40	35	33	33
	Henkilöstön määrän muutokset (htv)	+6	+35	+49	+12	+22
Kiinnostavuus työantajana	Sijoittuminen Universum-tutkimuksessa luonnontieteen ammattilaisten /opiskelijoiden vastauksissa	2./2.	2./2.	2./3.	2./2.	2./2.
Liikkuvuus	Yli 2 kuukautta ulkomailla työskennelleiden/ vaihdossa olleiden henkilöiden määrä (kpl)	4	0	0	3	6
Osaaminen	Vähintään JET-tutkinnon tai vastaavan tutkinnon suorittaneiden esimiesten osuus (%)	45	50	60	60	60
Työhyvinvointi	Työtyytyväisyys (VM-baro)		3,8		3,8	
	Sairauspoissaolot (työpäivää/htv)	8,2	4,9	5,5	6,5	6,5

4.3 Toimitilat

SYKEN toimitilojen käytön tehokkuutta on lisätty valtion strategisten tavoitteiden mukaisesti vuosina 2016-2019. Merkittävimmät muutokset on tehty keskittämällä pääkaupunkiseudun toiminnot Viikin kampusalueelle vuosina 2017-2019. Joensuun ja Oulun toimipaikkojen uudistukset ajoittuvat vuosille 2020-2021. SYKEN toimistotilojen tilatehokkuus (9,96 htm²/htv vuonna 2021) alittaa jo nyt vuodelle 2030 asetetun tavoitteen (korkeintaan 10 htm²/htv).

Toimitiloja koskevat tunnusluvut	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023
Toimitilakustannukset ¹⁾ , euroa/ htv	5 773	5 900	4 974	5 130	5 400
Tilatehokkuus ²⁾ , hu-m ² / htv	12,5	12,5	9,96	9,0	9,0

1) Kaikkien toimitilojen kustannukset suhteutettuna henkilötöyön määrään. Toimitilojen neliökustannusten on arvioitu nousevan 1% vuosittain.

2) Toimistotilojen huoneistoala suhteutettuna henkilötöyvuosien määrään (ennen vuotta 2021 yksikkö oli hu-m²/htv)

4.4 Tietovarannot ja tutkimusinfrastrukturi

Suomen ympäristökeskus vastaa useiden kansallisten tutkimusinfrastruktuureiden ylläpidosta ja kehittämisestä. Keskeisessä asemassa ovat erityisesti ympäristötietovarannot ja niitä tukevat toiminnot, Suomen merentutkimuksen infrastrukturi FINMARI sekä SYKEN laboratorio-toiminnan vertailu- ja kemian mittanormaalilaboratoriotoiminnot. SYKE osallistuu kahden kansallisella tutkimusinfrastruktuurien tiekartalla olevan tutkimusinfrastruktuurin ylläpitoon ja kehittämiseen. Näistä FINMARI on SYKEN koordinoima. Toinen on INAR (Ilmakehä- ja ympäristötutkimuksen tutkimus-infrastrukturi). SYKE osallistuu myös Geoportiin (Finnish Geospatial Research and Education Hub), ESFRI- tutkimusinfrastruktuuriyhteistyöhön (European Strategic Forum for Research Infrastructures) sekä EU:n ja Euroopan avaruusjärjestön Copernicus- yhteistyöhön.

SYKE vastaa rakennetun ympäristön tiedonhallinnan uudistamisesta yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. SYKE kehittää ja ylläpitää jatkossa uutta rakennetun ympäristön tietojärjestelmää ja -alustaa yhteistyössä keskeisten virastojen (Digi- ja väestötietovirasto, Verohallinto ja Maanmittauslaitos) ja muiden toimijoiden kanssa. Uudistamisessa kiinnitetään huomiota tiedonhallintalain linjausten toimeenpanoon ja erityisesti tietojen yhteensopivuuden ja yhteiskäyttöisyyden varmistamiseen.

SYKE on avannut tietovarantonsa julkiseen käyttöön ensimmäisenä tutkimuslaitoksena Suomessa 2008. Tutkimusaineistojen avoin julkaiseminen on ollut mahdollista vuodesta 2018 alkaen. Tietovarantojen avaamista ja niiden ylläpidon suunnitelmallista kehittämistä jatketaan.

SYKE uudistaa vastuullaan olevien ympäristötietojen tiedonhallinnan kokonaisuutta. Uudistettu, tietoturvallinen, digitaalinen infrastrukturi toteutetaan julkishallinnon linjausten mukaisesti ja esimerkiksi rajapintoihin perustuva arkkitehtuuri ja pilvipalveluiden laajempi käyttöönotto varmistaa tiedon yhteentoimivuuden ja uudelleen käytettävyyden. Tässä yhteydessä myös SYKEN rooleja uudistetaan tarvittavilta osin. Tutkimus-infrastruktuurin muutoksissa otetaan huomioon kansallinen tutkimusinfrastruktuurien tiekartta, EU- linjaukset ja muut kehittämisohjelmat sekä näihin liittyvät rahoitusmahdollisuudet. Vertailulaboratoriotoimintaa uudistetaan yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa siten, että toiminta tukee osaltaan ympäristön tilaa koskevien mittausten laadun varmistamista.

5. Seuranta ja raportointi

5.1 Tavoitteiden tarkistaminen ja muutosten käsittely

Tämä tulossopimus koskee vuosia 2022-2023. Sopimuksessa ja sen päivityksessä on otettu huomioon hallitusohjelman tavoitteet, ympäristöministeriön uudistettu strategia, TAE 2023 tavoitteet sekä voimassa oleva julkisen talouden suunnitelma. Tulossopimus päivitetään vuosittain.

Mahdolliset poikkeamat tulossopimuksen toimeenpanon osalta käsitellään mahdollisimman nopeasti ja merkittävät poikkeamat raportoidaan tulostavoitteista vastaaville SYKEssä ja YM:ssä.

5.2 Tulossopimuksen toteutuman raportointi

Tulossopimuksen kunkin budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa Valtiokonttorin asettamien aikataulujen mukaisesti. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa sekä puolivuotis-toteumaa tulosneuvottelujen yhteydessä. Raportointi tulostavoitteiden toteutumisesta tapahtuu kaksi kertaa vuodessa digiTS-järjestelmään kesäkuun lopun tilanteesta 31.8. mennessä ja vuoden lopun tilanteesta Valtiokonttorin kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaisesti.

Tulossopimuksen toteutumista seurataan vuoden aikana YM:n ja SYKEN johdon kokouksissa. Tuolloin myös mahdolliset muutokset ja poikkeamat todetaan sekä sovitaan erikseen tarvittavista toimenpiteistä.

6. Voimassaolo ja allekirjoitukset

Tämä tulossopimus liitteineen on voimassa 1.1.2023 - 31.12.2023.

Helsingissä __. päivänä tammikuuta 2023

Maria Ohisalo
ympäristö- ja ilmastoministeri

Juhani Damski
kansliapäällikkö
ympäristöministeriö

Leif Schulman
pääjohtaja
Suomen ympäristökeskus

Asiakirjan allekirjoittaminen

Asiakirja: SYKE/2021/2120-14 YM-SYKE tulossopimus 2023 FINAL 190123

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti. / Följande personer har undertecknat detta dokument elektroniskt. / This document has been electronically signed by the following persons:

Leif Schulman, SYKE Suomen ympäristökeskus

* Allekirjoittajat ovat yllä organisaationimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä. / The signers above are in alphabetical order according to their organization's name. / De ovan nämnda undertecknaren är i bokstavsordning efter organisationens namn.

VN/4304/2019-YM-17

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: